Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19 — 7.

Nr. Wilno, dnia 23 sierpnia 1933 r. 911.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o wystąpieniu "Jaunakas Zinas" w sprawie związku państw bałtyckich. "Lietuvos Aidas" Nr.186.z dn.19.VIII.1933 r. Art.p.t."Łotysze ponownie poruszają kwestję związku bałtyckiego". Streszczenie:

Łotewskie "Jaunakas Zinas" rozważają kwestję, co może przynieść Łotwie zmiana nastrojów w Europie Zachodniej. Pismo oświadcza, iż dojście do władzy nacjonalistów w Niemczech wywołało wielkie poruszenie nietylko w Łotwie lecz także w wielu innych państwach zachodnio-europejskich. "Jaunakas Zinas" stwierdzają, iż Niemcy są odizolowane. Estonja i Łotwa nie mają się czego obawiać, gdyż posiadają one poparcie Anglji i Francji. Sfery angielskie i francuskie zawsze przychylnie oceniały koncepcję tworzenia związku bałtyckiego. Łotwa również koncepcję tę zawsze popiera i tylko krótkowzroczność polityków litewskich nie pozwala na zruszenie tej kwestji z miejsca. Nie wiadomo też, czy bez zewnętrznej pomocy kwestja ta będzie mogła być kiedykolwiek rozwiązana. Widocznie historja i kryzys gospodarczy jeszcze niedostateczną nauczkę dały państwom bałtyckim, gdyż wciąż jeszcze nie rozumieją one, iż tylko w jedności jest ich siła i przyszłość. Rozumiejąc to politycy niemieccy i rosyjscy wykorzystują każdy moment do udaremnienia realizacji związku państw bałtyckich. Na zakończenie "Jaunakas Zinas" nawołują do uaktywnienia działalności dyplomacji łotewskiej w Paryżu, Londynie, Tallinie i Kownie.

Związek bałtycki - oświadcza "Liet.Aidas" - jest rzeczą dobrą lecz do sprawy tej trzeba podchodzić niestety poważniej, niż to czynią "Jaunakas Zinas". Bezpodstawnem oskarżaniem Litwy i chwaleniem siebie "Jaunakas Zinas" mało kogo przekonają w Litwie.-

Kronika.

"Rytas" o rokowaniach litewsko-niemieckich. "Rytas" Nr.178 /VIII.1933/: W dn.18 sierpnia litewsko-niemieckie rokowania handlowe prowadzone były nadal. Podobno w kwestjach mniejszej wagi osiągnięto pewne porozumienie. Dalsze losy rokowań wyjaśnią się w tych dniach, gdy delegacja niemiecka otrzyma od swego rządu instrukcje. W dn.19 sierpnia rokowania kontynuowane są nadal.

Dokoła litewsko-łotewskich rokowań handlowych. "Rytas" Nr.187 /VIII.1933/: Litewsko-łotewskie rokowania handlowe rozpoczną się prawdopodobnie w październiku r.b., gdyż termin litewsko-łotewskiego traktatu handlowego upływa w listopadzie r.b. /Jak wiadomo, termin lit.-łotewskich rokowań handlowych został pierwotnie wyznaczony na sierpień, a następnie na połowę września r.b. Przyp.Red./.

Wysiedlanie obywateli litewskich z Niemiec. "Liet.Žinios" Nr.187 /VIII.1933/: Ostatnio z Niemiec do Litwy przybyło kilkudziesięciu obywateli litewskich, którym władze niemieckie nie przedłużyły zezwoleń na pobyt w Niemczech i nakazały niezwłocznie opuścić Niemcy. Wysiedleni obywatele litewscy zamieszkiwali w Niemczech przeciętnie od 10 do 12 lat i posiadali tam stałe źródło dochodów. Większość wysiedlonych pozostała bez żadnych środków do życia.-

Sprawa dostawy drzewa sowieckiego dla tartaków kłajpedzkich. "Liet.Žinios" Nr.187/VIII.1933/: Elta donosi, iż sowiecki "Eksportles" powiadomił władze litewskie, iż z dniem 1 listopada r.b. przestanie dostarczać tartakom kłajpedzkim drzewa do obróbki. Jak wiadomo, dotąd Sowiety dostarczały tartakom kłajpedzkim ok.200 mtr. sześć. drzewa. Przy obróbce tego drzewa pracowało 2 tys. robotników. W związku z tem prezes leśnego syndykatu Galmanauskas udał się do Moskwy w celu wyjaśnienia tej sprawy.-

Trudności przy uzyskiwaniu wiz niemieckich. Prasa kowieńska /z 19.VIII.1933/: Ostatnio poselstwo niemieckie w Kownie poczęło stawiać najprzeróżniejsze trudności przy wydawaniu wiz na wyjazd do Niemiec. Trudności są stawiane nawet przy wydawaniu wiz tranzytowych, w związku z czem wiele osób udających się do Europy Zachodniej jedzie nie przez Ejtkuny lecz przez Rygę lub Polskę.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K. Marius o wystąpieniu W. Gustainisa w sprawie litewszczenia nazwisk. "Lietuvos Aidas" Nr.186 z 19.VIII.1933 r. zamieszcza obszerny artykuł K.Mariusa p.t."Bądźmy jednak objektywni", w którym autor polemizuje z b.redaktorem "L.Aidasa" W .Gustainisem na temat zamieszczonego przezeń artykułu na łamach "Naujoji Romuva" w sprawie litewszczenia nazwisk. Streszczenie:

Dziwnem się wydaje, iż p.Gustainis z myślami swemi zwrócił się do "Naujoji Romuva", nie zaś do pism, które dotąd były mu bliższe. P.Gustainis mógł śmiało ze swemi myślami przyjść do szeregu innych redakcyj, naturalnie jednak nie z artykułem, w którym obok odwagi i godnej pochwały otwartości zupełnie jest brak objektywizmu. P.Gustainis oświadcza, iż niektórzy w Litwie sądzą, iż wystarczy zlitewszczyć nazwy miejscowości oraz nazwiska, a Litwa stanie się litewska. Faktycznie jednak wszyscy w Litwie dobrze wiedzą, iż kwestja litewszczenia nazwisk nie jest podstawową kwestją narodową, a raczej kwestją godności narodowej.

Cytując w dalszym ciągu szereg ustępów z artykułu W.Gustainisa, Marius dziwi się, iż Gustainis pozwala sobie na aluzje tego rodzaju, iż w Państwie Litewskiem złoczyńcy są natychmiast amnestowani a sprawcy nieznacznych wykroczeń latami odsiadują więzienie. Taka forma zarzutów, zdaniem Mariusa - właściwa jest nielegalnie rozpowszechnianym proklamacjom komunistycznym lecz wcale nie pasuje do artykułu, mającego na celu zdrową krytykę. Niewytłumaczalny brak objektywizmu zniweczył w artykule p.Gustainisa szereg cennych myśli i sprofanował je. Dziś artykuł ten, pisany zapewne w dobrej intencji skwapliwie przedrukowywany jest przez prasę opozycyjną, która znajduje w nim wodę na ten swój młyn, którego działalności autor artykułu dotąd sam się sprzeciwiał.-

"Lietuvos Aidas" o godności narodowej. "Lietuvos Aidas" Nr.186 z 19.VIII.1933 r. zamieszcza obszerny artykuł poświęcony sprawie litewszczenia nazwisk, w którym prowadzoną w Litwie akcję litewszczenia nazw i nazwisk interpretuje, jako punkt honoru narodu litewskiego. "Zdarzały się wypadki - pisze "Liet.Aidas" - iż narody obce,wskazując na znaczną liczbę nazwisk słowiańskich w Litwie wątpili w litewskość kraju litewskiego. Jeszcze większe wątpliwości wysuwane były w sprawie czystości etnograficznej Litwy. Niewątpliwie wątpliwości te są bardzo powierzchowne, jednak tem niemniej są one dla Litwy nieprzyjemne. Wątpliwościami temi operowali także południowi sąsiedzi Litwy, walcząc na terenie międzynarodowym przeciw uznaniu niepodległości Litwy. Nie można chcieć, by fałszywa ta podstawa została w przyszłości jeszcze przez kogoś wykorzystana, a więc litewszczenie nazw i nazwisk jest sprawą nietylko narodową lecz także i państwową. Najważniejszym jednak motywem w tej sprawie jest godność narodowa".

Kronika.

Spisywanie nazwisk litewskich w Litwie. "Liet.Żinios" Nr.187 /VIII.1933/: M-stwo Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem samorządów powiatowych nakazało samorządom gminnym spisać wszystkie nazwiska litewskie i spis ten przedstawić do dnia 20 sierpnia r.b. W spisie nie mają figurować nazwiska nie-Litwinów.

Skład litewskiej Izby Apelacyjnej. Prasa kowieńska /z 19.VIII.1933/: Skład Sądu Apelacyjnego został ostatecznie ustalony. W skład Sądu Apelacyjnego wejdą: jako prezes b. członek poniewieskiego sądu okręgowego Gudauskas i jako członkowie: członkowie szawelskiego Sądu Okręgowego Frąckiewicz i Leonas oraz członkowie kowieńskiego Sądu Okręgowego Matajtis, Żylinskis i Vazbis.

Dokoła zezwoleń na pracę dla obcokrajowców. Prasa kowieńska /z 19.VIII.1933/: Minister Spraw Wewn. zabronił naczelnikom powiatów wydawania zezwoleń na pracę dla obcokrajowców i funkcję tę powierzył Departamentowi Ochrony Obywatelskiej, zaś w Kraju Kłajpedzkim gubernatorowi.